בעזהשי"ת

פרשת
חיי שרה
תשפ"ז

148

משיב נפש

מעייני חיזוק ואמונה מאוצרו של מרן הגה"צ רבי יעקב מאיר שבטער שליט"א

שמעו ותחי נפשכם
קול "אודיע אמונתך"
בארה"ק - 08-30-20-666
בארה"ב - 605-477-7011
בלאנדאן 44-3003730634

נפשי בשאלתי
שאלות המוגשות לפני מו"ר שליט"א

• שאלה • **השבוע (וירא) למדנו "היפלא מה' דבר", איך זוכים לחיות עם אמונה שהשי"ת כל יכול גם כשאין רואים שום פתח לישועה?**

תשובה: זה שהשי"ת כל יכול, את זה יודע כל יהודי, הרי השי"ת ברא את כל הבריאה, אז הוא כל יכול. רק צריכים לזכות שזה יאיר לנו [ס'זאל אונז שיינען].

• שאלה • **איך זוכים לזה?**

תשובה: צריכים לדבר מזה. לדבר מאמונה, מהשגחה פרטית, הרי כל מה שנעשה הוא רק בהשגחה, הפלא ופלא, לכל אחד יש לאכול ולשתות באופן נפלא מאוד, מהשי"ת לבדו, פלאי פלאות, צריכים לדבר מזה, ואחר כך כשמדברים לה' זה מאיר [שיינט עס].

• שאלה • **מקובלנו שלכל יהודי יש את 'הנקודה השייך לליבו' שכך הוא צריך לעבוד את ה' ולא להתדמות לאחרים. מצד שני מצינו בחסידות את העבודה של שיחת חברים בעבודת ה', האם אין זה סותר?**

תשובה: מלבד העניין של עצם התחזקות ביחד, שכשאחד מתרפה בעבודת ה' אז השני מחזקו וכן להיפך, יש גם עניין שכל אדם מצומצם בדעתו שלו וכשיושבים ביחד אז כל אחד מבני החבורה מאיר לחבריו נקודה שמאיר לו, ואח"כ כשמתבודד כ"א לעצמו בישוב הדעת יבחר לעצמו איזה נקודה יש שייכות גם אליו להתעלות בה בעבודת ה'.

• שאלה • **מה התועלת להתפלל לזיווג, הרי מ' יום קודם יצירת הולד כבר מכריזים בת פלוני לפלוני?**

תשובה: אמת נכון, אבל לפעמים האדם מקלקל את זיווגו הנכון על ידי מעשיו, ועל ידי תפילה זוכה לזיווגו הנכון.

קרבה אל נפשי
פנימיות הפרשה במשנת מו"ר שליט"א

למה לא בקשת?

שכנים הם מזה שנים, ובכל זאת ההבדל די ניכר, מדלתו של האחד זועקת דלות לעומת זו הסמוכה שם השפע שוכן דרך קבע...

הפלא הוא, שדומים הם במעשיהם, שניהם למדו באותה ישיבה, המשיכו באותו כולל אליו הם משכימים מידי יום להגות בתורה... אז מה בכל זאת ההבדל?

יודעי דבר מציינים כי מידי פעם עוצרת מרכבת הדואר בסמוך למבנה ומעטפה נכבדה עושה את דרכה לידיו של הבעל-בעמיו... מי יודע אולי דוד או מכר לו מעבר לים...

היה זה דוקא השכן הדל, שאיכשהו גילה את הסוד... שגרם לו לא פחות מזעם.

זה החברותא שלי! אותו בן עשירים עמו למדתיו בימי בחורותיו במשך כמה שנים... הוא הוא ולא אחר הנגיד הנכבד אשר בחר להיות הזבולון של שכנו, לא יאומן. היתכן, התפרץ הכעס בלבו, היתכן שמתנת ידו הרחבה מדלגת על ביתי?

לא עברו כ"ד שעות ומכתב מלא בטרוניה עשה את דרכו מעבר לים!.

והתשובה אף היא לא אחרה להגיע, היא היתה כה פשוטה; "חברי היקר מעולם לא ביקשתני".

מה זה נוגע כלפי הבורא היודע כל, וכי למה עלינו לבקש ממי שיודע לבדו עד כמה אנו נצרכים לו?

"בבראשית רבה אמרו: "יפה שיחתן של עבדי אבות לפני הקב"ה" - במובן הפשוט הוא, שיפה שיחתן לפני השי"ת, ובוודאי גוונים בזה סודות טמירים, אבל גם לפי שכלנו יש מקום להתבונן במה שאפשר ללמוד מיפי שיחתן. הבה ונתבונן, אליעזר עבד אברהם, מיד עם בואו לארם נהרים פתח בתפילה: "ויאמר, ד' אלקי אדוני אברהם הקרה נא לפני היום ועשה חסד עם אדוני אברהם" - קודם לכל דבר נושא עיניו השמימה בתפילה כי רק הוא יכול לעזור לו ולא שום יד המקרה...

והיה כי ישאל הנבון 'מה הקשר בין המשל לנמשל', הרי אצל בשר ודם ברור שיש לבקש, שהרי אלמלא כן מנין לו לדעת שהנצרך זקוק לו, אבל מה זה נוגע כלפי הבורא היודע כל, וכי למה עלינו לבקש ממי שיודע לבדו עד כמה אנו נצרכים לו, ולמה אם כן מצפה ומייחל הוא לתפילתנו.

אכן כך. השי"ת יודע הכל והוא חפץ להשפיע עלינו שפע רב. אמנם מכיון שמטרת התפילה היא שנתחבר אליו ית' באמצעותה, הרי שעל האדם לדעת ולהכיר מי הוא הנותן וזה נעשה דוקא ע"י התפילה. כשאדם יודע למי הוא פנה, ממי הוא ביקש, הוא מכיר מי הוא הנותן:

"הוא מבקש מהשי"ת שהוא יעשה לו את המקרה - הקרה נא לפני - כי אתה אדון על כל המקרים, ואין מקרה בעולם שאין אתה עושהו מראשיתו ועד סופו... (דרך כוכב, תו' ב' שיעור ב')

וכשמכירים את הנותן, מתמלאים בהכרת טובה אליו:

"לאחר מכן כאשר רק החל לדבר עם רבקה, וכבר ראה שה' מוליכו בדרך הטובה וכבר רואה בעיניו את הישועה... תיכף ומיד נתן פיו בהודיה להשי"ת שהנחהו בדרך אמת...

וכשמכירים בו ומודים לו זוכים להתחבר אליו בביטול הגמור:

ובעודו עומד על הבאר לעיני כל, נאמר "ויקוד האיש וישתחו לה'", הוא השתטח על הארץ בהשתחויה בפישוט ידים ורגלים, בביטול גמור להשי"ת, אני מודה לך, אני אפס ואין, הכל מאתך... 'ברוך ה' אלקי אדוני אברהם, אשר לא עזב חסדו ואמתו מעם אדוני וגו'...

"אף לאחר שסיפר להם את סיפור הצלחתו שמצא מיד את מבוקשו, חזר ופירט שוב את חסדי השי"ת "ואקוד ואשתחוה לה' ואברך את ה' אלקי אדוני אברהם אשר הנחני בדרך אמת לקחת את בת אחי אדוני לבנו" - הוא חוזר פעם אחר פעם לספר לפניהם; את אשר ביקש ואת אשר הושיעו ה' וחוזר חלילה, את הבקשה ואת הישועה... ולאחר שבישרו לו את הבשורה כי הם מסכימים, ו"הנה רבקה לפניך קח ולך וגו'" נאמר: "ויהי כאשר שמע עבד אברהם את דבריהם, וישתחו ארצה לה'", שוב, לעיני כולם נפל והשתטח לפני ה', וברש"י: 'מכאן שמודים על בשורה טובה'.

אכן: **"פה 'שיחתן' של עבדי אבות" - ואין שיחה אלא תפילה. זהו לימוד ברור מתורתנו הקדושה שצריכים לבקש מהשי"ת על כל דבר, וכאשר השי"ת עוזרו יש להודות לו, וזהו חז"ל מפורש הנלמד מכאן, שמודים על בשורה טובה"** (שם).

תפילה, הודאה, מתוך ביטול והכנעה, וישועתך קרובה לבוא!

ישעשעו נפשי | פניני הפרשה

שני חיי שרה - כולן שוין לטובה

ראיתי פעם רעיון נפלא על לשון רש"י (בראשית יא-כט) **"יסכה זו שרה, על שם שסוכה ברוח הקודש ושהכל סוכין ביפיה".** וע"פ פשטות תמוה, איך מסמיך רש"י יחד שני טעמים כאלו הרחוקים זה מזה מן הקצה אל הקצה. והביאור הוא בהקדים מה שמובא בחז"ל (ע"ז יח.) על בתו של רבי חנינא בן תרדיון שנענשה בגלל שפעם הלכה בין גדולי רומי ושמעה שאומרים עליה **"כמה נאות פסיעותיה"** (היינו שהיתה מהלכת בהליכה נאה), מיד דקדקה בפסיעותיה. כלומר שדבריהם עשו בה רושם ודקדקה להלך נאה יותר - הגם שהיתה צדקת.

אולם שבחה של שרה אמנו היה, שהיא סכה ברוח הקודש והיתה דבוקה ביוצרה בהשגות גבוהות תמיד, ברוח ושאיפה קדושה, ואף שהכל סוכין ביפיה, לא זו בלבד שלא נגע ולא פגע בה ולא עשה עליה רושם כלל וכלל, אלא היפוכו ממש: **הכל סוכים ביפיה - אבל היא סוכה ברוח הקודש!**

(ונכתב בספר ח"ב, עמ' רנט)

הקרה נא לפני היום

מלבד עצם החובה והזכות להתפלל על כל דבר, יש בה גם סגולה נפלאה ברוחניות ובגשמיות, כפי שמובא בספר בית יעקב (פרשת ויצא) **בשם הרה"ק מפרשיסחא זי"ע, בזה"ל: שמעתי ממורי הצדיק הקדוש מפרשיסחא זצ"ל, עצה לכל בר ישראל, שלא יחסר לו מחסורו, ו(כן שיזכה) להיות תמיד דבוק בעבודתו יתברך שמו, הוא שירגיל תמיד עצמו להתפלל ולבקש ממנו יתברך על כל דבר מקטן ועד גדול. ואל יחשוב אדם שצריך לזה התבודדות בטלית ותפילין, רק בכל מקום שעומד או, אפילו בשוק, יראה אם הוא מקום נקי, כמו שכתוב** (דברים כג) **והיה מחנך קדוש, ויבקש מהשי"ת ובודאי ימלא שאלתו, שומע תפילת כל פה, ועי"ז יהיה תמיד דבוק בה', ע"כ".**

ומוהרנ"ת כותב: **"וכן שמעתי אנכי גם כן מפיו הקדוש על דבר קטן ופחות מאד שהיה קצת מוכרח לי, ואמר: תתפלל על זה להשי"ת. ועמדתי משתומם, כי היה לי לדבר פלא בעיני להתפלל להשי"ת על דבר פחות כזה, וגם כי לא היה מוכרח ביותר. ענה ואמר** (בלשון תמה)**: אין זה כבודך שתתפלל להשי"ת על דבר קטן כזה, ואחר כך סיפר מעשה קטנה מענין בטחון אפילו על דברים קטנים מאיש אחד ממז'בוז'. והכלל שעל כל הדברים שבעולם צריכין להתפלל להשם יתברך".**

(ספר המידות ערך תפילה ח"א אות לז ע"ש).

(דרך כוכב - תו' ב' שיעור ג)

עבד אברהם אנכי

כשבא אצל בתואל, המשיך בהנהגה של ביטול גמור, וכששאלו עליו, לא הזכיר יחוסו שהוא זקן ביתו, או בן משק ביתו, או תלמידו של אברהם, או שר מלחמותיו, אלא **"עבד אברהם אנכי"**, מצד עצמי איני כלום. ומיד עם תחילת דבריו הביע תודתו להשי"ת. גם כשמדבר על עשירותו של אדוניו אברהם אינו תולה זאת אלא בהשי"ת: **"וה' ברך את אדני מאד ויגדל, ויתן לו צאן ובקר וכסף וזהב ועבדים ושפחות וגמלים וחמורים"**, הכל נתן לו השי"ת, והוא העשירו.

(דרך כוכב - תו' ב' שיעור ב)

וחיתה נפשי | דברי אלקים חיים שהשמיע מו"ר שליט"א בתקופה האחרונה

לא תתנשי מנכון לא בעלמא הדין ולא בעלמא דאתי

מתוך שיחה למכינה לישי"ק סאטמאר י-ם - ה' תשרי תשפ"ו

הבחורים מבקשים חיזוק בלימוד התורה.

בכל יום שישי תלמדו עמוד גמרא לחזרה, וכן ביום השבת עוד עמוד גמרא, כך תתנהגו תמיד, עד שהשי"ת יעזור לכם ותהיו בקיאים במסכתא אחת, ואז תתחילו לחזור ולשנן על עוד מסכתא. וכך תמשיכו עוד ועוד.

השי"ת יעזור לכם לקבל עול מלכות שמים. הדבר הראשון הוא 'סור מרע', והדבר השני הוא 'עשה טוב'. 'סור מרע' היינו להתחיל לשמור את העיניים בשמירה חזקה מאד מאד, מהזוהמא והפריצות שיש בדורינו רח"ל.

הריני מברך אתכם שתזכו מעתה והילך שיתקיים בכם 'עבדו את ה' בשמחה', להיות תמיד בשמחה. יש הרבה פרנסות בעולם, הרבה מלאכות בעולם, אתם יש לכם את המלאכה הטובה ביותר, מהשי"ת לבדו, והוא לימוד את התורה הקדושה, ומה שתלמדו בהאי עלמא תזכו גם ללמוד בעלמא דאתי, ושם תזכו להבין את הגמרא באופן הרבה יותר גבוה ונעלה, על פי קבלה.

שהתורה הקדושה תהיה אצלכם לעולמי עד ולנצח נצחים, ולעולם לא תעזבו את התורה ללמוד מלאכה אחרת, רק המלאכה שלכם תהיה רק תורת-משה לעולמי עד ולנצח נצחים. ועי"ז יהיה לכם עולם הזה ועולם הבא בלי שום ספק כלל.

מה העבודה לבני הנעורים עתה בתקופה שאין ישיבה.

ראשית כל הוא להתפלל בזמן.

לפעמים כשמרגישים שחרורו שוכחים שצריכים להתפלל בזמן, בציבור, ולענות כל ה'אמן' ו'יהא שמיה רבא', הן בשחרית הן במנחה והן במעריב.

הדבר השני הוא שמותר לכם לנוח [באלו הימים שאין סדרי הישיבה], תוכלו לקנות ספרים שיש בהם סיפורים קדושים על צדיקים, לקרא בהם. לדבר מיראת שמים ולא סתם דברים בטלים והבלי עולם, וכל שכן שלא לדבר דיבורים אסורים חס ושלום.

השי"ת יעזור לכם שתחזיקו עצמכם תמיד בתורה הקדושה, עד זקנה ושיבה, ושיהיה לכם בנים שיחזיקו בתורה הקדושה, וכך תזכו לעולם הזה ולעולם הבא, בלי שום ספק כלל.

הבחורים נכנסים לישיבה אחר יו"ט, מה העצה להצליח בישיבה.

תמיד להיות מוכנים מתחילה בדברי הגמ' שהולכים ללמוד בישיבה, יקדים ללמוד הדף אם בעצמו או עם תלמיד-חכם, ואח"כ כשתבואו לשיעור תבינו הרבה יותר מה שהמגיד שיעור אומר, וממילא גם החזרה יהיה באופן אחר לגמרי. אך העיקר הוא להכין את עצמו תחילה ללמוד את השיעור לפני ששומעים את זה אצל המגיד שיעור. ואז יהיה לכם הצלחה גדולה בלימוד.

הבחורים רוצים ברכה שיהיה להם הצלחה בישיבה.

הריני מברך אתכם שתהיו תמיד בריאים ושמחים, ועיקר החיים שלכם בעולם יהיה לימוד התורה הקדושה, ותזכו ללמוד כל הש"ס כמה וכמה פעמים בימי חייכם, ויהיה לכם עולם הזה ועולם הבא בלי שום ספק כלל.

עבדו את ה' בשמחה וגילו ברננה.

המבורך

מלכות לכל אחד

וצריך לדעת שהיות שלכל אחד יש מלכות, ודרך המלך הוא שמחלק את מלכותו לכל אחד מבניו, אחד מלך על עיר זו ואחד על עיר אחרת, כי כולם בני מלכים ותפקידם להמשיך את המלכות בכל המקומות.

כמו כן אנו בני מלכים, בניו של מלכו של עולם, ועל כן מחובת כל אחד להמליך את הקב"ה על עניניו, הן באתגליא והן באתכסיא, וזאת היא המלכות הנכונה, וזהו כבוד אלקים.

ומלוכה זו היא מלוכה נצחית, ועל מלוכה זו כתב רביה"ק שצריך להתקיים בה **"והיתה לה' המלוכה"** לא בשביל עצמו, היינו שלא יהיה ח"ו כעבד למלאות תאוותו, או לשם גאוה, ואז לא נשאר ממלכותו כלום, אלא כל הנהגת המלכות היא רק בשביל הקב"ה כמובא בתורה ו' שהוא דואג רק לכבוד אלקים, ואז יש לו בחינת מלכות כראוי, והוא עובר את העולם כמלך.

אולם צריך לדעת שהשורש והיסוד שביסוד של הנהגת המלכות היא שמירת הברית, כמו שכתוב מפורש בזהר (ח"א צג:) **"מאן דנטר להאי את קיימא מלכו אתנטרת ליה"** [מי ששומר את אות הברית שמורה לו מלכות], וכן: **מאן דנטר ברית זכה למלכות** (ת"ז תיקון סט צט ע"א) ואם אתה מלך על עצמך אתה יכול להיות מלך על אחרים, אם אתה ממליך את השי"ת על עצמך, על בהמיותך, אז אתה מלך, אתה מלך רק אם אתה עומד בנסיונות הקשים שנצבים ועומדים לפניך כל שכן בעת שהעלמה מתגברת ביותר, אם אתה מושל על עצמך, אז אתה מלך אמתי.

ובאמת עבור זה ירדת לעולם החשוך והנעלם הזה, להמליך כאן את הקב"ה, דבר זה נבצר מהמלאכים ומשרפי מעלה, הנחת רוח הזה שיש להקב"ה כאשר האדם ממליך אותו על יצרו ודמו אין לתאר ואין לשער, והיא מלכות אמיתית, אין גבול למה שמרויחים ע"י המלכה זו, וכלשון הזהר **"מלכות אתנטרת ליה"**, זהו המלכות האמיתית, ואז זוכים למלכות.

מכלל קללה לברכה

והנה נח קילל את חם ב**"עבד עבדים יהיה לאחיו"** מידה כנגד מידה, אם אתה אינך מושל על עצמך, אלא אתה עבד לגופך המזוהם השולט עליך הרי אתה עבד ולא מלך. וממילא הקללה היא מידה כנגד מידה, שאכן יהיה עבד עבדים.

יש פסוק (משלי יז, ב) **"עבד משכיל ימשול"**, ובמדרש (ב"ר ס, ב) מובא, מי הוא זה העבד המשכיל, זה אליעזר עבד אברהם, שהוא היה בכלל הקללה של עבד עבדים יהיה לאחיו, והשכיל לקבל על עצמו להיות עבד לאברהם אבינו, ושם הפך מעבד למלך, כמו שכתוב עליו **"המושל בכל אשר לו"**, ולמעשה בתחילה היה בכלל ארור, שנאמר **"ארור כנען"**, ורק כשהגיע ללבן הכניס ה' דיבור בפיו של לבן שאמר לו **"בוא ברוך ה'"** ואז הפך מארור לברוך, ועל **"המושל בכל אשר לו"** מובא במדרש שהיה מושל ביצרו, ועל **"זקן ביתו"** מובא שזיו איקוניו היה כאברהם.

לחיות לנצח

ובאבות דר"נ מובא על שמונה שחיים לעולם ואחד מהם הוא אליעזר עבד אברהם. וחיים הכוונה על שמירת הברית, כי שמירת הברית הוא החיים האמיתיים

> "כאשר הוא בא לנסיון בענין זה אזי אין לו חיות והארה מיוחדים, וכדי לברוח מן התאוות צריכים מסירות נפש, אני מונע עצמי מזה מפני שהקב"ה ציוה, הגם שאיני רואה בזה שום חיות...

ועל יוסף נאמר **"עוד יוסף חי"**, מכיון שהיה מושלם במידת הקדושה הוא חי עלמין, חי לעולם. כי לכתחילה הקב"ה העלים עיני השבטים הקדושים, וחשבו עליו שהוא פסולת כמו שלאברהם היה ישמעאל וליצחק עשיו, חשבו שליעקב יש פסולת שהוא יוסף, ולכן נמכר לעבד, ולמעשה זכה למלכות גדולה, כי היה מושל ביצרו, ובשעה שאמר **'אני יוסף'** ראו הכל איזו מלכות גדולה יש לו, היינו מלכות קדושה של ממשלה ביצרו, שהקב"ה חפץ מאד במלכות כואת, כמו שנאמר **"ואתם תהיו לי ממלכת כהנים וגו'** (שמות יט, ו).

וצריכים לדעת, שהשנים הצעירות הם העיקר, **"ראשית עריסותיכם חלה תרימו תרומה לה'"**, כל עמידה בנסיון בשנים הללו הוא נצחיות, שומר הברית חי חיים טובים גם בעולם הזה וגם בעולם הבא. השומר הברית מסתלק באופן אחר ונכנס לקבר באופן אחר לגמרי, השדין והליליין בורחים מפחד ממנו. מובא על רבי הקדוש לאחר הסתלקותו היה בא בליל שבת לעשות קידוש למשפחתו, כי הוא היה בגדר חי, ומובא שם כמו שיעקב אבינו לא מת (וברש"י כתב שרק נדמה כמת אבל דינו היה כחי) כך רבינו הקדוש לא מת, לכן היה מן הדין להוציא בקידוש את בני ביתו (כך מובא במפרשים), כי אצל שומר הברית לא שייך מיתה כלל במציאות. ורק לעינינו הם נראים כמתים אבל למעשה הם חיים וקיימים.

ועל ענין שמירת הברית צריכים וחייבים למסירות נפש, כי כאשר הוא בא לנסיון בענין זה אזי אין לו חיות והארה מיוחדים, וכדי לברוח מן התאוות צריכים מסירות נפש, אני מונע עצמי מזה מפני שהקב"ה ציוה, הגם שאיני רואה בזה שום חיות, ואני עובד את השי"ת מבלי לדעת למה, זהו התיקון הגדול ביותר, ותיקון גדול כזה אין שייך לא למלאך ולא לשרף, ורק ילוד אשה בעולם הזה יכול לעשות את התיקון הזה בתמימות הכי גדולה.

תמימות בשמירת הברית

ובספה"ק מובא על נח שכתוב עליו **"נח איש צדיק תמים"** - שאילו לא היה תמים לא היה צדיק, כי הוא קיבל בתמימות ממתושלח ומחנוך ועד אדם הראשון שצריכים להיות שומר הברית בתמימות, כי זה רצון ה', כי אלקינו שונא זימה הוא. עם כל זה מביא מוהרנ"ת ש**"לא תגנוב"** כתוב ליד **"לא תנאף"** שהבע"ד הוא גנב גדול בזה, ואילו לא היה לנח תמימות, אילו לא היה משליך את כל החכמות היה נגרר אחר דורו, ורק בשביל שהיה תמים נשאר בצדקו.

ותמימות פירושו לעבוד את השי"ת גם שלא מרגישים שום חיות, וכמו שרבינו כותב שעיור מוצא את דרכו ע"י הזכרון שלמדו אותו את הדרך, ואילו הוא רוצה לשנות כמו שדומה לו עצמו הוא עלול לשבור את ראשו ע"י נפילה.

הדרך הסלולה - לעבוד את ה' בתוך העלמה הלימוד הזה של לעבוד אותו ית' בעת העלמה, ולהמליכו בתוך העלמה, הוא הדרך הסלולה לכל איש מישראל, אשר אי אפשר לעבור את העולם ללא זה. לאברהם אבינו אבי האומה הישראלית אמר השי"ת **"התהלך לפני והיה תמים"** (בראשית יז, א) וניסה אותו בעשרה נסיונות, ועמד בהם גם בתוך העלמה, ולכן אמר לו הקב"ה אם אתה יכול לעמוד בהעלמה אני יכול לכרות עמך ברית עולם, לך ולזרעך, אם הוא יכול לעמוד בהעלמה, הוא ראוי להיות אבי אומה זו לעלמי עד ולנצח נצחים.

משיב דבר | מכתבים ממו"ר בעניני הזמן

ליהנות מכל נקודה של טוב

[...] למדתי מאמר בלק"ה הלכות שלוח הקן שמפרש שם **'שלח תשלח את האם'** - היינו המוח שיש שם זוהמת הנחש ואחיזת הס"א, **'ואת הבנים תקח לך'** - אז זוכים להבנים - המצוות, כי אי אפשר לגשת אל הקודש כי אם ע"י שמסלקים את המוח תחילה.

כי הבע"ד המנסה לאחוז ולהשתלט על מחשבות האדם, לפעמים ע"י מצוה לפעמים ע"י עבירה, ולפעמים ע"י דמיון ובלבול - 'הצד השוה שבהם' למונעו מתפילה, מתורה, ממצוה, ואין שום עצה לזה כ"א **'שלח תשלח את האם אפי' מאה פעמים'**, ואז דייקא **'את הבנים תקח לך'**.

כי כשמסלקים המוח ולא מניחים עצמם להתבלבל משום מחשבה שבעולם המונעת מעבודת ה', או שגורמת עצבות ומרה-שחורה, ומבטלים את הדעת המונע, אז דייקא יכולים לחטוף בזה העולם הרבה תורה ומצות ותפילה ומעשים טובים, יהיה איך שיהיה, שיבלבל הדעת כמה שירצה - לעזבו ולשלחו אפי' מאה פעמים ואני אעשה את שלי, ולא אכנע להסט"א, ואחטוף בכל יום הג' תפלות שביום; הברכת המזון שביום, הק"ש שעל המטה ועוד, כל הטוב שמתרמי לו לקיים, ולא לחשוב כי אם על חטיפת הטוב של אותו היום, ועל השבירת היצר שעל אותו היום, וכן למחר ג"כ ינהג כן, ע"י יכולים לעבור את העולם, ולא ליטבע במיאוס טומאת מרירות התאוות, וכמו שכתב רבינו ז"ל "וואס מיטוט - אבי קיין שלעכטס ניט גיטאן".

וכן צריכים ליזהר ולשים לב כמה דאפשר על קדושת האכילה, לא על מיעוט אכילה, שזה יכול לגרום נזק להגוף, אלא לא למלאות את הכרס, שזה מזיק מאוד להגוף והנשמה, כי אם לאכול לשובע נפשו ומעט פחות מזה, כמ"ש הרמב"ם, וזה מועיל מאד לבריאות הגוף.

כמו כן להשתדל שכל מה שאוכל לשובע נפשו שילעוס כל מה שמכניס לפיו בל"ב שינים, עד שיהיה כמו דייסא, ואח"כ לבלוע, כי אם אין נוהגים כך אלא בולעים את המאכל טרם הלעיסה, אזי הכרס צריך לטחון את המאכל ולעשות את עבודת השינים, ואזי מעלה הכרס אדים ועשנים ועולים אל המוח, וזה גורם שיבוש הדעת וטמטום הלב.

וכן ישתדל שבכל מאכל יראה לנקום איזה נקמה בתאותו, היינו לאכול בסבלנות ובמתינות בדרך ארץ, וישהה במאכלו עוד רבע שעה או עשרה רגעים [דקות]. ועיקר הנקמה תהיה בדברים שנפש האדם מתאוה להם... כל אחד כפי סוג תאוותו המיוחדת, למעט דוקא מהם, כדי לשבור את התאוה, וע"ז זוכים שהפה נעשה בחי' 'אדם' - בחי' **"מי שם פה לאדם"**, ולא בחי' בהמה כמובא ונעשה המתקת הדינים וניצולים מצער הרבה.

[...] במלחמה כשזוכין לעשות נקמה בהאויב האכזרי, אזי יש להנוקם נחת רוח מאד, כן צריכים שיהיה בעבודת השי"ת; כל מעט נקמה שזוכין לנקום בתאות הגוף, צריכים ממש לחיות מזה, וע"י שמתרגלין בזה, זוכין לתת עוד הכאה ועוד הכאה להתאוות שהם שורש הסטרא אחרא.

כמו כן אם עבר אכילה בלא שבירת התאות, גם כן לא להתפעל מזה, אלא להשתדל להכניע את הרע שבמאכל ע"י ברכת המזון כראוי, כמובא שע"י ברכת המאכל מכניעים את הרע שבמאכל. ואם גם לזה לא זכו, ועבר אפי' אלף פעמים באופן זה, לא להתפעל, ולהתחיל מחדש - אפי' תיכף אחר שנשקע בתאות אכילה וחטיפת ברכת המזון בלי שום כונה, לשוב מיד לדרך הנכונה.

הכלל שיוצא, שצריך לשמוח מה שיותר מהנקודות טובות שזוכים, ולא להתפעל משום דבר ומשום מכה שקבל מהס"א ח"ו - אז דייקא יבואו לו עיתים טובות בהארת המוחין, שישוב על כל החטאים ועל כל הפשעים והתאוות אשר עדו עליו. והעיקר שעל אף הכל לא לשקוע חלילה בעצבות...

יעקב מאיר שכטער

ניצוץ אחד! | ניצוץ קודש ממאמרי ומכתבי מורינו שליט"א

עיקר היהדות בימינו - דור אחרית הימים - תלוי בהתחזקות

נפשות חסידיו | סיפורים ולקחיהם מאת מו"ר שליט"א

שתצילני מחבר רע

פעם ראיתי בחור שהיה בצבא ונתפס לקלות ראש והפקרות בכל הנוגע לאידישקייט. מדי פעם היה בא לבית הכנסת שלנו. והנה הבחנתי בבחור אחד יקר שמתחבר עמו, ומדבר עמו שעות רבות. חששתי מאוד, כי ידעתי מה עלול לצאת מ'חברותא' זו. כבר הבחנתי בו קרירות מסויימת, אך לא ידעתי איך להרחיקו ואיך לדבר עמו, כי אם אדבר אליו באופן ישר ונחוש, הוא יכול להפגע, ולומר לי 'מי שמך' וכדומה, ויתכן שאקלקל יותר ממה שאתקן.

והנה הגיעה השעה הראויה. היה זה כשנזדמן אותו בחור לידי בעת אמירת 'קדוש לבנה'. מיד לאחר קדוש לבנה פניתי אליו ואמרתי לו כדברים הבאים: ידוע תדע שכאשר היצה"ר רוצה להכשיל את האדם בעברה, יכול הוא לפעמים לעמול עליו שנתיים תמימות עד שיראה פרי באושים בעמלו ויציית לו ויעבור את העבירה, ואילו חבר יכול לעשות עבודה זו בשבועיים בלבד...

הדברים נכנסו ללבו. וכעבוד ימים ספורים נתק את קשריו עם אותו חבר משחית, ועלה ונתעלה מאד בעבודת ה'.

ויאמר ברורות! בזמננו הנוכחי, עם הפצת המכשירים הקלוקלים המשחיתים האיומים והנוראים שלא היו כמותם מימות עולם לרע, יש להוסיף, שעל ידם אפשר לאבד את שני העולמות לא בשבועיים אלא בשני רגעים בלבד, ה"י.